

Wojciech Markert

"The Secret War in Italy. Special Forces, Partisans and Covert Operations 1943-45", William Fowler, Hersham 2010 : [recenzja]

Przegląd Historyczno-Wojskowy 12 (63)/3 (236), 198

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

* * *

William Fowler, *The Secret War in Italy. Special Forces, Partisans and Covert Operations 1943–45*, Hershman 2010.

II wojna światowa, to okres narodzin i gwałtownego rozwoju wojsk specjalnych. Ich użycie początkowo eksperymentalne, pod koniec konfliktu stało się stałym elementem działań wojennych na wszystkich frontach. Szczególną wagę do tworzenia elitarnych formacji przykładali zachodni alianci, którzy różnymi niekonwencjonalnymi sposobami próbowali zrównoważyć przewagę liczebną i techniczną III Rzeszy. Tego typu działania prowadzone na froncie włoskim należą do najmniej znanych rozdziałów historii wojsk specjalnych i one są tematem omawianej książki. William Fowler, brytyjski historyk wojskowości specjalizujący się w problematyce działań specjalnych, autor wielu publikacji poświęconych tej tematyce, m.in. *Commandos at Dieppe – Reprise for D-Day; Operation Barras. The SAS Rescue Mission Sierra Leone 2000; We Gave Our Today. Burma 1941–1945 i SAS. Behind Enemy Lines: Covert Operations 1941 – Present*.

Książka w syntetyczny sposób przedstawia działania specjalne podejmowane przez aliantów do wsparcia konwencjonalnej kampanii lądowej we Włoszech od momentu lądowania w Salerno do ostatnich dni II wojny światowej. Najwięcej miejsca autor poświęcił brytyjskiemu SAS (Special Air Service – Powietrznych Służb Specjalnych), a zwłaszcza włoskiego szwadronu „F” oraz kompanii spadochronowej „Nembo” sformowanej z byłych żołnierzy Mussoliniego. Oprócz zarysu historii tych jednostek zostały opisane różne akcje i misje przez nich podejmowane, a także współdziałanie z miejscowym ruchem oporu. Ponadto praca omawia, dość pobieżnie, działania innych alianckich formacji specjalnych, m.in.: brytyjskie SOE (Special Operations Executive – Kierownictwo Operacji Specjalnych) czy protoplasty amerykańskiego CIA, czyli OSS (Office of Strategic Services – Biuro Służb Strategicznych).

Praca jest napisana przystępnym językiem, w oparciu o literaturę oraz niezbyt szeroką kwerendę archiwalną, ograniczającą się głównie do oficjalnych raportów z brytyjskiego The National Archives w Kew. Tekst opatrzone ciekawymi ilustracjami i załącznikami, m.in. opis sprzętu i uzbrojenia używanego przez włoskie jednostki specjalne, które ułatwiają zrozumienie problematyki czytelnikowi słabo obeznanemu z zagadnieniem. Książka, choć nie wybitna, jest godna uwagi, gdyż opisuje niezwykle ciekawy i prawie w ogóle nieznaną temat.

Wojciech Markert